

Szabó Ágnes:
A növényfajta-oltalom hazai és közösségi szabályozása
(Rezümé)

PhD hallgató, ME-ÁJK Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Konzulens: Prof. Dr. Prugberger Tamás egyetemi tanár

A géntechnológiai módszerekkel előállított genetikailag módosított növényfajták megjelenése nemcsak új távlatokat nyitott a kutatók, a nemesítők és a vetőmag előállításával foglalkozó szakemberek számára, hanem felvetette az igényt a géntechnológiai tevékenység szabályozása iránt is. A biotechnológiai találmányok megjelenése a szabadalmi jog és a növényfajta-oltalom szabályozásának területén is új szabályokat igényelt.

Ugyanakkor a biotechnológia robbanásszerű fejlődése felvetette a biológiai sokféleség megőrzésének és az emberi egészség megóvásának a szükségességét is.

A 2011. április 18-án elfogadott új Alaptörvényt kiemelten kezeli a biológiai sokféleség megőrzését. Az Alaptörvény Alapvetés részének P) cikkében deklarálja, hogy „A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”

Az Alaptörvény a Szabadság és felelősség részben, a XX. cikkben deklarálja a testi és lelki egészséghez való jogot. E jog érvényesülését Magyarország többek között a genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.

Az Alaptörvény a X. cikkben előírja, hogy „Magyarország biztosítja a tudományos kutatás és művészeti alkotás szabadságát”, továbbá, hogy „tudományos igazság kérdésében az állam nem jogosult dönteni, tudományos kutatások értékelésére kizárólag a tudomány művelői jogosultak.”

Előadásomban az Alaptörvény e rendelkezéseit és azok összefüggéseit szeretném elemezni a doktori kutatási témám szempontjából.

